

HOTĂRÂRE nr. 867 din 29 iulie 2009

privind interzicerea muncilor periculoase pentru copii

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 568 din 14 august 2009**

Data intrării în vigoare 14-08-2009

Formă consolidată valabilă la data 10-04-2025

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 14-08-2009 până la data de 10-04-2025

În temeiul [art. 108 din Constituția României, republicată](#), și al prevederilor [art. 4 alin. \(1\) din Convenția nr. 182/1999](#) - Convenția privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor, adoptată la cea de-a 87-a sesiune a Conferinței Generale a Organizației Internaționale a Muncii la Geneva la 17 iunie 1999, ratificată prin [Legea nr. 203/2000](#), Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta hotărâre reglementează cadrul legal privind definirea, interzicerea și eliminarea muncilor periculoase pentru copii, care, prin natura lor sau prin condițiile în care se exercită, dăunează sănătății, securității sau moralității copiilor.

(2) Dispozițiile prezentei hotărâri se aplică tuturor categoriilor de angajatori, organizațiilor neguvernamentale, persoanelor fizice autorizate și asociațiilor familiale, precum și persoanelor fizice care utilizează munca copiilor în sectorul informal și în cel formal.

(3) Prevederile prezentei hotărâri se aplică în domeniul muncii, asistenței sociale și protecției copilului, educației, sănătății, precum și în oricare alt domeniu cu incidență asupra copilului.

(4) În situația tinerilor angajați în sectorul formal cu contract individual de muncă se aplică prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 600/2007](#) privind protecția tinerilor la locul de muncă, act normativ care se completează cu dispozițiile prezentei hotărâri.

Capitolul II Definiții

Articolul 2

În sensul prezentei hotărâri, termenii și noțiunile de mai jos au următoarea semnificație:

a) copil - orice persoană în vârstă de până la 18 ani;

b) munci periculoase - toate activitățile din sectoarele formal și informal, desfășurate de către copil sau realizate prin implicarea nemijlocită a copilului, care, prin natura lor sau prin condițiile în care se exercită, dăunează sănătății, securității, dezvoltării sau moralității copiilor, având următoarele caracteristici: se desfășoară în sectoare economice periculoase sau în ocupații periculoase în care munca copiilor este interzisă prin lege; au o frecvență, durată și/sau intensitate care împiedică frecventarea învățământului obligatoriu, participarea la programe de orientare sau de formare profesională aprobate de autoritatea competentă sau capacitatea copilului de a beneficia de instruire;

c) munci intolerabile - activitățile desfășurate de către copil sau realizate prin implicarea nemijlocită a copilului, care, prin natura lor sau condițiile în care se exercită, dăunează sănătății, securității, dezvoltării sau moralității copiilor, și anume: toate formele de sclavie sau practicile similare - vânzarea de sau comerțul cu copii, servitutea pentru datorii și munca de servitor - precum și munca forțată sau obligatorie, inclusiv recrutarea forțată sau obligatorie a copiilor în vederea utilizării lor în conflictele armate; utilizarea, recrutarea sau oferirea unui copil în scopul practicării prostituției, producției de material pornografic sau de spectacole pornografice; utilizarea, recrutarea sau oferirea unui copil în scopul unor activități ilicite, mai ales pentru producția și traficul de stupefiante, așa cum le definesc convențiile internaționale;

d) sectorul formal - sectorul în care activitatea sau munca prestată de un copil pentru persoane juridice sau fizice se realizează în baza unei forme contractuale reglementate de lege corespunzător vârstei sale;

e) sectorul informal - sectorul în care activitatea desfășurată de un copil pentru persoane fizice se realizează fără o formă contractuală reglementată de lege, cum ar fi: activitățile domestice în gospodăriile proprii sau în alte gospodării, activitățile din agricultură, activitățile de pe stradă: spălatul geamurilor în intersecții, închirierea unui loc de parcare, distribuirea de pliante/reviste și altele asemenea, piețe, gări și porturi, activitățile tradiționale: topirea metalelor neferoase, fabricarea cărămidilor și altele;

- f)** educație tehnologică - disciplina de studiu din trunchiul comun pentru învățământ obligatoriu, componentă a ariei curriculare Tehnologii, cu caracter interdisciplinar și practic-aplicativ;
- g)** instruire practică - activitate prevăzută în planurile-cadru de învățământ pentru învățământul profesional, liceal - filiera tehnologică și postliceal, la aria curriculară Tehnologii, care asigură achiziția de competențe de tip experiențe de muncă, corespunzătoare unei anumite calificări profesionale, și care poate fi organizată comasat sau în cadrul săptămânilor mixte: teorie, laborator tehnologic și pregătire practică;
- h)** stagii de practică la operatorii economici - activitate de instruire practică, prevăzută în planul-cadru de învățământ, desfășurată la operatorii economici, în baza unei convenții/protocol de colaborare între unitatea de învățământ și operatorul economic.

Capitolul III

Tipuri de munci periculoase pentru copii

Articolul 3

Muncile periculoase pentru copii sunt determinate de următoarele criterii:

- a)** expunerea la riscuri fizice, psihologice sau sexuale;
- b)** efectuarea de activități sub pământ, sub apă, la înălțimi periculoase sau în spații restrânse;
- c)** efectuarea de activități cu mașini, materiale sau instrumente periculoase, care implică manipularea sau transportul unor greutăți;
- d)** efectuarea de activități într-un mediu în care copiii sunt expuși la acțiunea unor substanțe, agenți sau proceduri periculoase ori în condiții de temperatură, umiditate, zgomot sau vibrații care le-ar prejudicia sănătatea și în alte condiții de aceeași natură;
- e)** efectuarea de activități în condiții extrem de dificile, pe parcursul mai multor ore sau în timpul nopții, ori pentru care copilul este reținut într-un mod nejustificat de către angajator și în alte condiții de aceeași natură;
- f)** efectuarea de activități în locurile cu condiții deosebite sau speciale de muncă, stabilite potrivit legii;
- g)** expunerea la riscuri de accidentare sau de îmbolnăvire profesională;
- h)** orice formă de muncă care, prin natura acesteia, contravine scopurilor și măsurilor luate în vederea frecventării obligatorii a unei forme de învățământ, potrivit legii.

Articolul 4

- (1)** Lista cuprinzând tipurile de munci periculoase pentru copii este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.
- (2)** Lista cuprinzând tipurile de munci periculoase pentru copii va fi examinată periodic de către Comitetul național director pentru prevenirea și combaterea exploatarei copiilor prin muncă care, după caz, va propune revizuirea acesteia, în condițiile legii, după consultări cu organizațiile interesate ale angajatorilor și lucrătorilor, precum și ale societății civile.

Articolul 5

Cazurile de copii implicați în munci intolerabile și munci periculoase în sectorul formal și informal sunt identificate de către profesioniștii din diferite domenii de activitate, cum ar fi: inspecția muncii, asistența socială și protecția copilului, educația, sănătatea, poliția.

Articolul 6

- (1)** Toate cazurile de copii implicați în cele mai grave forme de muncă a copiilor, respectiv munci intolerabile și munci periculoase, se raportează obligatoriu la direcția generală de asistență socială și protecția copilului, care coordonează activitatea echipei intersectoriale locale pentru prevenirea și combaterea exploatarei copiilor prin muncă și asigură monitorizarea acestor cazuri.
- (2)** Compartimentul de intervenție în situații de abuz, neglijare, trafic și migrație din cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului răspunde de evaluarea cazurilor și aprecierea muncilor în sectorul formal, desfășurate în baza contractelor civile, și a activităților din sectorul informal ca fiind munci periculoase, ținând cont de definiția prevăzută la art. 2, criteriile prevăzute la art. 3, lista prevăzută în anexa la prezenta hotărâre și metodologia prevăzută la alin. (4).
- (3)** Direcția generală de asistență socială și protecția copilului evaluează cazurile de copii implicați în munci intolerabile și munci periculoase în vederea luării măsurilor care se impun și oferirii serviciilor necesare pentru copii și familiile acestora, în baza unui plan de reabilitare și/sau integrare socială ori, în cazul în care copilul este separat de familie, a unui plan individualizat de protecție.
- (4)** Metodologia de intervenție multidisciplinară și interinstituțională, precum și modalitatea prin care se realizează monitorizarea globală a acestor cazuri, la nivel județean, respectiv local al sectoarelor municipiului București, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, adoptată în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Articolul 7

Reglementarea prestării de către copii de activități în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar, de modeling, în sectorul formal în baza contractelor civile, precum și de activități din cadrul educației tehnologice, instruirii practice, stagiului la operatori economici, în vederea prevenirii muncilor periculoase, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, adoptată în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Capitolul IV

Contravenții și sancțiuni

Articolul 8

(1) Părinții sau reprezentanții legali ai copilului depistați că permit copilului sau folosesc copilul la efectuarea de munci periculoase sunt obligați să frecventeze programe de educație parentală sau, după caz, de consiliere, în baza serviciilor asigurate sau facilitate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului, potrivit prevederilor [art. 92 lit. b\) din Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare.

(2) Serviciile menționate la alin. (1) sunt destinate atât părinților sau reprezentanților legali ai copilului, cât și copiilor, în baza unuia dintre planurile prevăzute la art. 6 alin. (3).

(3) Fapta părintelui sau a reprezentantului legal care refuză serviciile prevăzute la alin. (1) sau care a beneficiat de programe de educație parentală și consiliere și continuă să folosească sau permite copilului efectuarea de munci periculoase constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 100 lei la 1000 lei.

Articolul 9

Fapta persoanei fizice care folosește copiii la efectuarea de munci periculoase constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1500 lei.

Articolul 10

Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 8 alin. (3) și art. 9 și aplicarea sancțiunilor se fac de către poliție, în urma sesizării scrise din partea direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

Articolul 11

(1) Prevederile prezentului capitol referitoare la contravenții se aplică în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei hotărâri și se completează cu dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii ori comunicării procesului-verbal jumătate din minimul amenzii prevăzut de lege, corespunzător faptei pentru care a fost sancționat, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

p. Ministrul muncii, familiei și protecției sociale,

Dumitru-Nicu Cornoiu,

secretar de stat

p. Ministrul sănătății,

Aurel Nechita,

secretar de stat

Ministrul educației, cercetării și inovării,

Ecaterina Andronescu

Viceprim-ministru,

ministrul administrației și internelor,

Dan Nica

Șeful Departamentului pentru Afaceri Europene,

Vasile Pușcaș

București, 29 iulie 2009.

Nr. 867.

Anexa

LISTA

cu tipurile de munci periculoase pentru copii

I. Activități/Munci în care copiii sunt expuși acțiunii unor agenți care dăunează securității și sănătății, precum:

1. Agenți fizici:

a) radiațiile ionizante;

- b)** expunere prelungită la radiațiile solare;
- c)** activitatea/munca în atmosferă hiperbarică, de exemplu în incintele presurizate, la scufundări subacvatice, precum și în atmosferă cu presiune scăzută;
- d)** activități/munci ce pun în pericol sănătatea din cauza temperaturilor extreme (sub 0 grade Celsius, respectiv peste +37 grade Celsius) sau a umidității crescute ori scăzute;
- e)** activități/munci ce pun în pericol sănătatea din cauza zgomotului ori vibrațiilor;
- f)** expunere la ultrasunete;
- g)** activități/munci în spații slab iluminate;
- h)** activități/munci în locuri cu emisii de praf de cereale sau de legume.

2. Agenți biologici: agenții biologici din clasele 3 și 4 în sensul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici în muncă.

3. Agenți chimici:

- a)** substanțele și preparatele care sunt clasificate în toxice, foarte toxice, corozive, caustice, inflamabile sau explozive;
- b)** substanțele și preparatele care se clasifică în nocive și prezintă următoarele riscuri:
 - pot determina efecte ireversibile foarte grave;
 - pot determina efecte ireversibile;
 - pot antrena o sensibilizare prin inhalare;
 - pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea;
 - pot cauza cancer;
 - pot cauza modificări genetice ereditare;
 - pot avea efecte grave pentru sănătate în caz de expunere prelungită;
 - pot reduce fertilitatea;
 - pot determina apariția pe durata gravidității a unor efecte nocive pentru mama minoră și copil;
- c)** substanțele și preparatele care se clasifică în iritante și prezintă următoarele riscuri:
 - sunt inflamabile;
 - pot antrena o sensibilizare prin inhalare;
 - pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea;
- d)** substanțele și preparatele prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 1.093/2006](#) privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni și mutageni la locul de muncă;
- e)** plumbul și compușii săi, în măsura în care agenții respectivi pot să fie absorbiți de organismul uman;
- f)** azbestul.

II. Munci în care copiii sunt expuși acțiunii unor procedee și/sau activități care dăunează securității și sănătății, precum:

1. procedee și/sau activități prevăzute în [anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.093/2006](#);
2. procedee și/sau activități de fabricație și de manipulare a dispozitivelor, artificilor sau diverselor obiecte care conțin explozivi;
3. procedee și/sau activități din menajeriile de animale feroce și veninoase și din crescătoriile de animale;
4. procedee și/sau activități de tăiere industrială și în gospodării a animalelor și păsărilor, manipularea și depozitarea animalelor sacrificate;
5. procedee și/sau activități care presupun manipularea aparatelor de producere, de înmagazinare sau de folosire a gazelor comprimate, lichefiate sau dizolvate;
6. procedee și/sau activități care presupun folosirea cuvelor, bazinelor, rezervoarelor, recipientelor sau canistrelor care conțin agenți chimici prevăzuți la pct. I.3;
7. procedee și/sau activități care comportă risc de prăbușire, surpare, cădere de la înălțime;
8. procedee și/sau activități care comportă riscuri electrice de înaltă tensiune;
9. procedee și/sau activități ce prezintă riscuri de accidentare (tăiere, lovire, cădere, zdrobire, amputare, rănire, asfixiere etc.) sau îmbolnăvire pe care copiii se presupune că nu le pot identifica sau preveni din cauza atenției insuficiente pe care o acordă securității în muncă sau a lipsei lor de experiență ori de pregătire;
10. procedee și/sau activități interzise în mod explicit pentru copii, prevăzute în legislația muncii;
11. procedee și/sau activități care presupun manipularea neprotejată a dejecțiilor de animale și păsări și altele asemenea;
12. procedee și/sau activități care presupun manipularea neprotejată a resturilor menajere și/sau a gunoiului, inclusiv colectarea materialelor refofosibile;
13. procedee și/sau activități care presupun turnarea/prelucrarea de metale;
14. procedee și/sau activități care presupun fabricarea cărămizilor.

III. Activități/Munci în care copiii sunt expuși unor condiții care dăunează securității, sănătății și moralității, precum:

1. activități/munci care se desfășoară pe timp de noapte;
2. activități/munci ce depășesc capacitatea fizică a copilului, apreciată de medicul de familie;
3. activități/munci ce depășesc capacitatea psihologică a copilului, apreciată de psiholog;
4. munca în acord sau alte munci la care se poate obține, printr-un tempo de muncă crescut, o răsplată mai mare;
5. munca într-o grupă cu angajați adulți, care lucrează în acord (în sensul celor menționate la punctul anterior);
6. munci în care tempoul de lucru nu este recomandat doar ocazional, ci este pretins sau obținut prin metode de constrângere;
7. activități/munci în subteran;
8. activități/munci în cariere de piatră, sare și altele asemenea;
9. activități/munci care implică manipularea sau transportul unor greutăți peste limitele maxime admise prevăzute în tabel;
10. activități/munci la înălțimi periculoase (peste 2 metri);
11. activități/munci care presupun contactul cu obiecte/suprafețe având temperatură crescută (peste +37 grade Celsius) sau scăzută (sub 0 grade Celsius);
12. munci în cazinouri, sexy-cluburi, sex-shopuri și altele asemenea;
13. activități/munci pe stradă care expun copilul riscului de exploatare prin muncă sau sexuală și/sau de comitere de infracțiuni;
14. activități/munci în cimitire;
15. activități/munci care presupun fabricarea băuturilor alcoolice, îmbutelierea și vânzarea alcoolului, în alte condiții decât cele stabilite de lege;
16. activități/munci desfășurate în condiții de vreme nefavorabile sau dezastre naturale.

IV. Orice muncă/activitate care împiedică frecventarea unei forme de învățământ, potrivit legii.

TABEL

Limite maxime admise pentru manipularea sau transportul unor greutăți (în kg)

Font 9

Tip de manipulare	Frecvența operațiilor	Băieți și fete		Băieți	Fete
		Vârsta (ani)		Vârsta (ani)	Vârsta (ani)
		5-11	12-15	16-18	16-18
Ridicare	Rar*	5	8	35	13
	Frecvent**	-	-	25	9
	Foarte frecvent***	-	-	20	8
Purtare	Rar*	5	8	30	13
	Frecvent**	-	-	20	9
	Foarte frecvent***	-	-	15	8
Tragere	Rar*	5	8	15	10
	Frecvent**	-	-	10	7
Împingere	Rar*	5	8	16	11
	Frecvent**	-	-	11	7,5

* Rar: sub 5% din durata muncii.

** Frecvent: între 6-10% din durata muncii.

*** Foarte frecvent: peste 10% din durata muncii.
